

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **P., s. r. o.**, so sídlom P., Bratislava, IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s. r. o., so sídlom G., Bratislava, IČO: X., proti povinnému: **D.**, nar. X., zomr. X., naposledy bytom Dolné Plachtince 52, o vymoženie pohľadávky vo výške **1 664,53 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 9Er/47/2011, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoE/222/2013-43 z 31. 07. 2013, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní oprávnenej **z a s t a v u j e**.
- II.** Konanie o dovolaní oprávnenej **z a s t a v u j e**.
- III.** Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len Exekučný poriadok) na rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 09638/10 z 19. 10. 2010 vydaného Stálym rozhodcovským súdom (ďalej len rozhodcovský rozsudok), ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761. Okresný súd Veľký Krtíš uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č. k. 9Er/47/2011-18 z 03. 12. 2012 exekúciu zastavil a oprávnenej uložil povinnosť uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške

39,83 eur. Konštatoval, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže výslovne určuje, že majetkové spory zo zmluvy o úvere, alebo s ňou súvisiace spory budú rozhodované podľa voľby žalobcu buď pred presne určeným rozhodcovským súdom alebo pred všeobecne príslušným súdom SR. Rozhodcovská doložka je ustanovením zmluvy, ktorého dôsledkom je znevýhodnenie spotrebiteľa, ktoré sa prejavuje tým, že si oprávnený ako veriteľ v zmluve o úvere výslovne určil rozhodcovský súd, ktorý bude môcť spory zo zmluvy rozhodovať. Ďalšia značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa vyplývajúca z uvedeného ustanovenia spočíva v tom, že vzhľadom na predmet zmluvy je veriteľ ten, komu vyplýva zo zmluvy o úvere väčšina práv v nej dohodnutých, preto je aj subjektom, ktorý si v prevažnej väčšine prípadov môže uplatňovať svoje práva zo zmluvy o úvere na súde. Súdna prax preukazuje, že oprávnený rieši svoje spory s dlžníkmi takmer vždy pred ním vybraným rozhodcovským súdom a nie pred príslušným súdom SR, čím súd považoval v úverovej zmluve zakotvenú možnosť voľby súdu za účelovú, s cieľom zakryť skutočný úmysel oprávneného riešiť svoje spory zo zmluvy o úvere pred ním vybraným rozhodcovským súdom. Predmetná rozhodcovská doložka nebola medzi povinným a oprávnenou osobitne dojednaná, keďže sa nachádza v predtlačení Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, čo prakticky neumožňovalo akýkoľvek zásah do textu tohto tlačiva. Povinný ako spotrebiteľ mal jedinou možnosť, a to buď zmluvu o úvere a tým aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré boli jej súčasťou prijať alebo zmluvu ako celok odmietnuť.

Vloženie neprijateľnej podmienky do spotrebiteľskej zmluvy, a teda porušenie ustanovenia zákona o tom, že spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľné podmienky spôsobuje neplatnosť ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré takúto neprijateľnú podmienku obsahuje. Jedná sa o absolútnu neplatnosť neprijateľnej podmienky. Absolútna neplatnosť neprijateľnej podmienky v tomto prípade uzavretej rozhodcovskej doložky nastáva priamo zo zákona a to ex tunc, od okamihu, od ktorého vznikla. Na takúto rozhodcovskú doložku sa hľadí, ako keby vôbec nebola uzavretá a preto v danom prípade neexistuje dohoda medzi zmluvnými stranami, ktorá by zakladala právomoc rozhodcovského súdu na rozhodovanie sporov vzniknutých zo zmluvy o úvere. Vzhľadom na to, že neexistuje dohoda zmluvných strán o tom, že na riešenie sporov zo zmluvy o úvere bude príslušný rozhodcovský súd, rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci sporu konať a ani vydať rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Keďže rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého sa uskutočňuje exekúcia, nebol vydaný subjektom na to oprávneným, nie je formálne

ani materiálne vykonateľný. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, že exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku zastavil z dôvodu, že sa rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul dosiaľ nestal vykonateľným.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odvolanie oprávnená a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 41), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) predložené Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolaciemu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 43CoE/222/2013-43 z 31. 07. 2013 návrhy oprávnenej na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Na margo návrhu na prerušenie konania uviedol, že v prejednávanej veci nenastal žiaden z dôvodov uvedených v ust. § 109 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. a preto oba návrhy zamietol. Odvolací súd ďalej súhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli bezpochyby vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda súd prvého stupňa dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, jeho záver je správny a správne je aj rozhodnutie o zastavení exekučného konania, avšak na základe nesprávneho zákonného ustanovenia, keďže v danom prípade mal súd aplikovať ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a exekúciu zastaviť pre jej neprípustnosť, keďže exekučný titul bol vydaný nepríslušným orgánom, a teda ide o nulitný právny akt, ktorý v exekúcii nie je možné vykonať. Ďalej dodal, že ďalšími námietkami sa oprávnenej, ktoré sa týkali primeranosti dohodnutých úrokov z omeškania a poplatkov, ako aj absencie RPMN v zmluve o úvere nezaoberal, pretože okresný súd danými skutočnosťami napadnuté rozhodnutie neodôvodnil, v dôsledku čoho ich odvolací súd považoval za právne irelevantné.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 10. 2013.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici v časti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1

písm. d/ - správne malo znieť „písm. f/“ O. s. p.) a že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článok 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s § 36 ods. 5 Exekučného poriadku a súčasne, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Na základe uvedeného oprávnená navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.), oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania, porušili zásadu kontradiktórnosti a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, v konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Písomné vyjadrenie k opravným prostriedkom oprávnenej nebolo podané.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj Najvyšší súd SR) skúmal najskôr, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici.

Najvyšší súd SR konštatuje, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je Najvyšší súd SR funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Dodáva, že oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred Najvyšším súdom SR, v ktorých tak ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4OboE/13/2013 a sp. zn. 4OboE/32/2013 obidve z 24. 06. 2013, sp. zn. 3CoE/43/2013 zo 06. 08. 2013, sp. zn. 3OboE/39/2013 z 13. 08. 2013, sp. zn. 4OboE/7/2013 a sp. zn. 4OboE/26/2013 obidve z 31. 10. 2013). Najvyšší súd SR na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd SR konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súd odvolacieho v časti výroku, ktorým zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

II. Najvyšší súd SR ako súd dovolacích (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal ďalej, či sú splnené podmienky dovolacieho konania.

Podľa § 103 O. s. p., ktoré ustanovenie platí na dovolacom súde primerane (§ 243c O. s. p.), kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 107 ods. 1 O. s. p. ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Podľa § 107 ods. 3 O. s. p., konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

Procesné podmienky v občianskom súdnom konaní, i napriek tomu, že ich Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava, možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu, ako i na strane účastníkov konania), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offo. Ak pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj spôsobilosť byť účastníkom konania vyplývajúca zo zákona.

V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že povinný zomrel dňa X.. Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č. k. 4D/418/2012-27, Dnot. 465/2012 podľa § 175h ods. 2 O. s. p. konanie v dedičskej veci zastavil a nepatrný majetok vydal Silvii Kováčovej, nar. 20. 02. 1973, ktorá sa postarala o pohreb. Keďže nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom konania, vedúcim obligatórne k jeho zastaveniu, dovolací súd konanie o dovolaní zastavil (§ 243c v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p.). Z dôvodu zastavenia dovolacieho konania pre nedostatok podmienok, nezaoberal sa dovolací súd návrhom oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania.

III. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3: 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. januára 2015

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.